

Mijn leerling online

Hoe begeleid je je leerlingen op Internet?

Justine Pardoën en Remco Pijpers

Mijn leerling online

Hoe begeleid je je leerlingen op Internet?

Justine Pardoën en Remco Pijpers

ISBN 90 6665 732 4

NUR 847

© 2006 KPN, Ouders Online & B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot Uitgeverij SWP (Postbus 257, 1000 AG Amsterdam) te wenden.

Inhoud

1. Inleiding	13
2. Wat leerkrachten moeten weten	21
2.1 Wat doen kinderen op Internet?	21
Soorten bezigheden	23
Surfen	26
Gamen	28
Berichten posten	30
E-mailen	31
Chatten	33
MSN'en (instant messaging)	37
Cammen	42
Downloaden	43
Skypen	44
Een homepage maken	45
Persoonlijke profielen maken en bekijken	46
Party-dating	49
Een club beginnen	49
Een foto-album maken	49
Bloggen	50
Hacken	51
2.2 Stoomcursus 'techniek voor leerkrachten'	53
Lokaal netwerk	53
Browser	54
Cookies	57
Web-bugs	58
E-mail	58
Chat-software	59
MSN-techniek	60

Surf-filters voor het web	62
Spam-filters voor e-mail	64
Spit en Spim	65
Spyware	65
Adware en advergames	66
Virussen en andere 'malware'	67
Virus-scanner	68
Firewall	68
Popup-killer	69
0900-dialers	70
Phishing	72
Open Source software	73
RSS	74
2.3 De voordelen van Internet	75
Internet als algemene informatiebron	75
Internet voor fun	77
Internet om te communiceren	78
Internet als persoonlijke informatiebron	80
2.4 De risico's van Internet-gebruik	83
Algemene risico's	83
Juridische risico's	85
Sociaal-emotionele risico's	91
Veiligheid	100
Betrouwbaarheids-risico's	104
2.5 Wat kan een leerkracht doen bij problemen?	105
Wat te doen bij pesten?	105
Wat te doen bij stalking?	109
Wat te doen bij kinderporno?	111
Wat te doen bij seks-sites?	112
Wat te doen bij contact met vreemden?	113
Instanties voor advies en hulp	114
2.6 Criteria voor goede kinder-sites	116
Het OK!-keurmerk	117
Het Bison-project	118

Reclame	118
Meetbare criteria	121
Educatieve en informatieve waarde	122
Communicatieve waarde	124

3. Wat u uw leerlingen kunt bijbrengen 127

3.1	Algemene adviezen vooraf	127
3.2	Adviezen voor groep 1 en 2 (4 tot 6 jaar)	128
	Spelen op het web (4-6 jaar)	129
	Communiceren via het Internet (4 tot 6 jaar)	130
3.3	Adviezen voor groep 3, 4 en 5 (6 tot 9 jaar)	131
	Spelen op het web (6-9 jaar)	131
	Communiceren via het Internet (6-9 jaar)	135
3.4	Adviezen voor groep 6, 7 en 8 (9 tot 13 jaar)	138
	Spelen op het web (9-13 jaar)	139
	Communiceren via het Internet (9-13 jaar)	143
	Het maken van een eigen homepage of website (9-13 jaar)	151
	Informatie zoeken (9-13 jaar)	152
3.5	Adviezen voor 13 jaar en ouder	154
	Surfen (13+)	154
	Werken met websites, homepages en weblogs (13+)	159
	Communiceren (chatten, mailen, MSN'en, etc.)	13+ 161
	Informatie zoeken (13+)	165
3.6	Vuistregels voor Internet-gebruik op school	166

4. Wat wil de school met Internet? 171

4.1	Uitgangspunten	171
4.2	Didactiek	174

4.3	Computervaardigheid	175
4.4	Informatieverwerking	176
4.5	Sociale aspecten	178
4.6	Privacy	184
4.7	Beveiliging	187
4.8	Pedagogische aspecten	190
5.	<i>Didactisch materiaal</i>	193
5.1	Lessuggestie 1: digitaal pesten – groepsdiscussie	193
	Uitwerking	194
	Achtergrondinformatie over digitaal pesten	196
	Oplossingen en tips – algemeen	199
	Oplossingen en tips – Internet	200
	Tips voor docenten	200
	Tips voor het gepeste kind	201
	Wat kunt u de leerlingen concreet bijbrengen over online fatsoen?	202
5.2	Lessuggestie 2: veilig Internetten en sms'en – bordspel	203
	Uitwerking	203
	Situaties voor de situatiekaartjes	205
5.3	Zeven tips voor een perfecte ouderavond	210
	1. Bepaal het doel en het thema van de avond	210
	2. Bepaal de doelgroep	211
	3. Communicatie en PR	212
	4. Zorg voor goede apparatuur	213
	5. Kies een goede inleider	213
	6. Maak een gevarieerd programma	214
	7. Geef de deelnemers iets mee	216

6. Meer informatie 219

- 6.1 Internet – wetenschappelijk onderzoek 219
 - Nuttige rapportages 219
 - Wat doen kinderen op Internet? 219
 - De rol van MSN in het leven van tieners 220
 - De invloed van games 220
 - Digitaal pesten 220
 - Jeugd en media 220
 - Rendement van ICT 221

- 6.2 Internet – Informatie voor opvoeders 221
 - Opvoeding en Internet 221
 - Kinderen en chatten 223
 - Algemene informatie over Internet en veiligheid 224

- 6.3 Internet – specifieke thema's 225
 - Media en opvoeding 225
 - Kinderen en commercie 225
 - Pesten 226
 - Cyber-criminaliteit 226
 - Web-verslaving 226

- 6.4 Internet op school 227
 - Algemeen 227
 - Media-educatie 231
 - Lesmateriaal en hulpmiddelen 232
 - School-websites 238
 - Website-beheersystemen voor scholen 238
 - Open Source software 238

- 6.5 Literatuur voor leerkrachten 239

- 6.6 Literatuur voor ouders 240

- 6.7 Literatuur voor kinderen 240

- 6.8 Online cursussen voor kinderen 242

6.9 Online cursussen voor opvoeders 243

6.10 Websites voor kinderen en jongeren 244

Informatie en educatie 244

Informatie en vermaak 245

Betrouwbare startpunten 248

Hulp en ondersteuning 249